
Ratusz w Pasłęku

Ochrona Zabytków 15/4 (59), 84-85

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Spośród ciekawszych przykładów malarstwa sztalugowego i rzeźby polichromowanej, poddanych zabiegom konserwatorskim należy wymienić: grupę Ukrzyżowania (7 rzeźb) tęczy kościoła w Bieczu; ocalałe skrzydła malowane z pcysterskiego poliptyku z Bukowa Morskiego (rzeźby zaginęły); krucyfiks z XVI wieku i portret Katarzyny von Bonin z ok. połowy XVII wieku z Iwieńcina; późnorennesansowy ołtarz z kościoła w Piotrowinie oraz 37 obrazów dewocyjnych z kaplicy św. Stanisława przy tymże kościele, pochodzących z ok. połowy XVII wieku; ikony z muzeum w Przemyślu i Sanoku; tryptyk Maryjny z Rychnowa z pierwszej ćwierci XVI wieku; osiem ołtarzowych obrazów z zespołu pokamedulskiego w Rytwianach z XVII wieku, wśród nich obraz fundacyjny klasztoru portrety trumienne ze Skrzatusza k. Wólca z XVII i XVIII wieku; późnogotyckie stalle z Tumu k. Łęczycy wreszcie blisko 30 portretów związanych z fundacją Domu ks. Baudouin w Warszawie.

M. P.

W ramach prowadzonej w latach 1960—1962 akcji porządkowania czterech pierzei Rynku w Bytomiu Odrzańskim przeprowadzono pełny remont zabytkowego hotelu pod Złotym Lwem. Objął on m. in. konserwację belkowanych stropów parteru i wymianę pozostałych; remont wnętrza i ich adaptację oraz uzupełnienie rzebiarskie i opracowanie kolorystyczne bogato dekorowanej elewacji. Obiekt przeznaczony jest na pomieszczenie hotelu miejskiego.

M. Pa.

Hotel pod Złotym Lwem w Bytomiu Odrzańskim

Projekt konserwacji korpusu nawowego kolegiaty w formie trwałej ruiny (przygotowany przez PKZ Warszawa) wszedł w drugie stadium realizacji. Po wstępnym etapie ubiegłorocznym (odgruzowanie, wstępne zabezpieczenie, budowa rusztowań wokół korpusu wieży), przystąpiono do generalnego remontu wieży. Korona muru przykryta została żelbetową płytą, zabezpieczającą przed działaniami atmosferycznymi i pełniącą zarazem funkcję elementu wiążącego mury obwodowe. Wymiana zniszczonego lica i uzupełnienie wyrw po działaniach wojennych zakończą prace elewacyjne. We wnętrzu wieży remont obejmie klatki schodowe i stropy poszczególnych kondygnacji. Zapewnienie równowagi statycznej pozostałym mocom i filarom naw poprzez specjalnie opracowaną stalową konstrukcję wzmacniającą oraz założenie instalacji odgromowej zakończy etap tegorocznych prac. W roku przyszłym przewidziane jest zabezpieczenie murów naw korpusu ławami i ściągami żelbetowymi a następnie wmontowanie we wnętrzu wieży ocalałych kilkudziesięciu płyt nagrobnych. Przewidziana jest również odbudowa lectorium.

L. K. F. P.

Kolegiata w Kołobrzegu

Jesienią 1961 r. oddano do użytku, po zakończeniu odbudowy, gotycki ratusz w Pasłęku. Wśród ratuszy północnej Polski zajmuje on szczególne miejsce. Wzniesiony w XIV wieku przebudowany w XV i XVII, a następnie częściowo regotycozowany do chwili zniszczenia w 1945 r. zachował proporcje bryły gotyckiej i istotne elementy pierwotnego układu wnętrza.

Intencją konserwatorską było doprowadzenie bryły budynku do jej stanu pierwotnego. Problemem była nowa jej ekspozycja jako obiektu wolno stojącego (przed znieszeniem — wtopiony w pierzeję). Z zachowanej ściany frontowej usunięto tynki, a zastosowano je jedynie na zrekonstruowanym szczycie i obramieniach neogotyckich okien drugiej kondygnacji. Pozostałe elewacje wykonano w cegle nowej, o odmiennej fakturze, tak, by nie konkurowała ona z zachowanymi partiami autentycznymi. W trakcie odbudowy odkryto w południowo-zachodnim filarze jego pierwotną formę kamienną, obudowaną w XV wieku i specjalnie zastosowanym „okienkiem” zostawiono do niego dostęp. Stan techniczny zachowanego sklepienia gwiaździstego z XV wieku zmusił do jego przemurowania. Pozostałych sklepień, z braku dostatecznych przekazów, nie rekonstruowano, pozostawiono jednak ich relikt w formie fragmentów wsporników i żeber.

L. K.

Ratusz w Pasłęku

Ryc. 10. Portret trumienny ze Skrzatusza, stan w czasie konserwacji
(fot. PKZ — J. Szandomirski)

Ryc. 11. Portret trumienny ze Skrzatusza, stan po konserwacji
(fot. PKZ — J. Szandomirski)